

azonban továbbra sem volt olcsón beszerezhető.

Sopron vezetősége a királynak szóló jelentésében már az első tűzvész másnapján megemlítette, hogy a helyreállításokra legalább százezer forintos kölcsönre lenne szüksége. Az összeget az újabb tragédiák után a kétszeresére emelték. Hogy a siker biztosabb legyen, szóvá tették: régtől tartozik nekik a katonaság és a nemesi felkelés (1778-tól növekedett az összeg 1806-ig közel 100000 forintra). A kedvező választ a Bécs város katonai parancsnokságán 1808. október 27-én keltezett 11494. sz. iratból tudhatták meg Sopronban.

A lakosság további magatartásáról Fiedler krónikájában érdekes megállapításokat olvashatunk: „... Annak ellenére, hogy az 1808. július 19., 22. és 24. napján bekövetkezett tűzvészek szörnyűk voltak, amelyek sokakat fájdalmasan sújtottak, bizony némelyek egész vagyონukat elveszítették, s most minden szükséglet ára soha nem hallott magasságokba emelkedett, mégis a divat, az elbizakodottság és költségek oly nagy, hogy aligha emelkedhet följebb. Mindenekelőtt nem tud az ember különbséget tenni a fehérnépek között, hogy nemes, vagy nagypolgár, vagy kézműves felesége lenne.”⁹⁹⁽⁹⁹⁾ A továbbiakban leírja az öltözködést, a „flancot”. Divat a színházba járás, élénk a kávéházi élet. De az istenházába csak ritkán mennek el.

Végül Kis János visszaemlékezéseiből idézek: „Két első esztendőben két nagy szerencsétlenség által látogatott meg Sopron városa. Az 1808-dik év július hónapjában egy hét alatt három nagy tüzi veszély házáinak csak nem felét megemészttette; az 1809-dikben pedig a győzedelmes francia hadi sereg által sáskák módjára elborított. Mind a két csapás nagy ijedséget okozott s a lakosok mind a kettő által nem csekély kárt vallottak. De a következmények még sem lettek sem a városra, sem reám nézve oly igen gyászosak, mint az első rémülés jósoltathatta.”¹⁰⁰⁽¹⁰⁰⁾

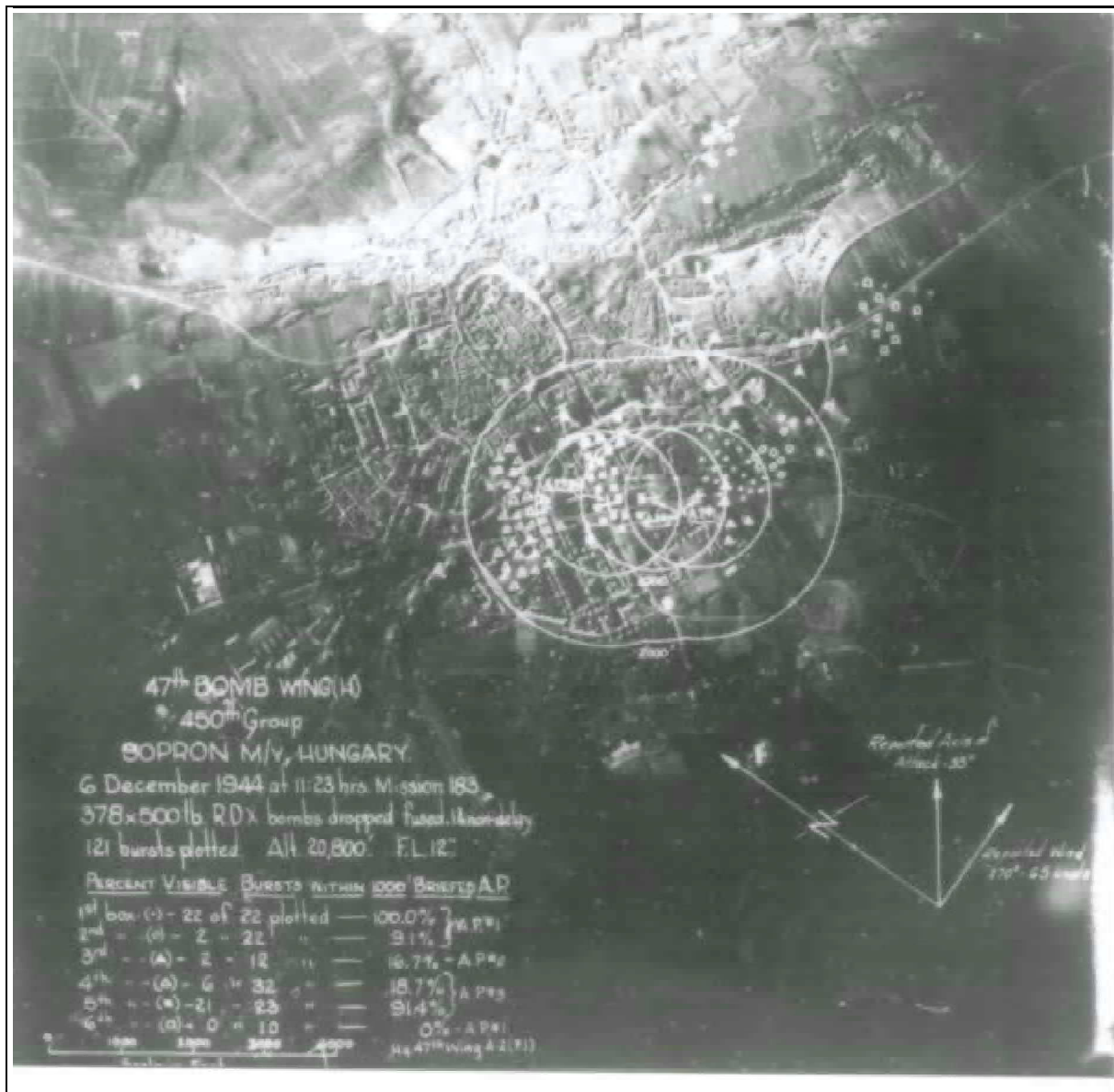
**2008. LXII. ÉVFOLYAM 1. SZÁM / ÉPÍTÉS ÉS ROMBOLÁS / Ifj. Sarkady Sándor:
Légítámadások Sopron ellen (1944. december 6, 18, 19.)**

**47 Ifj. Sarkady Sándor: Légítámadások Sopron ellen
(1944. december 6, 18, 19.)**

**2008. LXII. ÉVFOLYAM 1. SZÁM / ÉPÍTÉS ÉS ROMBOLÁS / Ifj. Sarkady Sándor:
Légítámadások Sopron ellen (1944. december 6, 18, 19.) / 1944. december 6. A város első
bombázása**

1944. december 6. A város első bombázása

A Soproni Szemle hasábjain több tanulmány és cikk foglalkozott a várost ért légítámadásokkal. A jelen rövid tanulmányban újabb és eddig nem publikált amerikai források és általunk felkutatott légifelvétel segítségével mutatjuk be a várost ért első, második és harmadik légítámadást.¹⁰¹⁽¹⁰¹⁾

481944. december 6., 11 óra 23 perc

A 378 ledobott bombából 121 becsapódás kiértékelhető (450th BG) [102\(102\)](#)

1944. december 6., 11 óra 48 perc

224 db ledobott bombából 78 becsapódás kiértékelhető (449th BG) [103\(103\)](#)

Az amerikai 15. légihadsereg B-24-es bombázói közül 73 repülőgép 1944. december 6-án 736 db 245 kg-os nem késleltetett rombolóbombát dobott a városra. [104\(104\)](#) Ezen a napon a város vasúti pályaudvarait első alkalommal érte légitámadás. A 450-esek két [49](#)százada az elsődlegesen kijelölt vasúti célpontokat rombolta, három századuk a célponttól távolabb szórta le bombaterhét, egy századuk támadása teljesen eredménytelen volt. [105\(105\)](#) Az utánuk támadó 449-esek katasztrófális szőnyegbombázása a számukra elsődlegesen kijelölt célpontban (Déli pályaudvar) alig okozott kárt. A Szombathelyt támadó 98-as bombázó csoportból kivált 6 gép azonban jól koncentrált támadást hajtott végre a GySEV-pályaudvar ellen. [106\(106\)](#)

176. bevetés TITKOS

1944. december 6.

(N) Ross

A-1

(N) Hartman

A-2

Allen

(B) Molnar

<u>Stuart</u>	(B) Ryde			
		<u>McKee</u>	(MN) Berfield	17
		20	(RO) Palosko	<u>Williams</u>
<u>Kilpatrick</u>				
	<u>Hovell</u>		<u>Woiboldt</u>	11
16*				
	12		14	
<u>Trunbull</u>				
		<u>Mahoney</u>		53
		5		<u>Sampson</u>
<u>Fiordaliso</u>				
	<u>Young</u>		<u>Bridges</u>	56*
54				
	9*	<u>AcKerly</u>	1	
<u>Neville</u>				
		10		47
		B-1	(N) Blanck	B-2
(N)Klayman				
		<u>Bosworth</u>	(B) Pilcher	
<u>DeFoe</u>	(B) Kingery			
			(MN) Taylor	
	<u>Biles</u>			<u>Stout</u>
<u>Feldman</u>				
	55*			65*
26				
		<u>Hancock</u>		
<u>Hochedel</u>				
		42		73
	<u>Blair</u>		<u>Grover</u>	<u>Hoffman</u>
<u>Carley</u>				
	52		51*	64
63*				
		C-1	(N) Roper	C-2
(N) Romeo				
		<u>Willding</u>	(B) Marath	
			47	

<u>Ross</u>	(B) Holer	71	(RO) Rosch	33
<u>Fabian</u>	<u>Farrington</u>		<u>Ode</u>	<u>Grubbs</u>
38	61		76	34
		<u>Cornwall</u>		
<u>Waller</u>		74		35*
<u>Kettering</u>	<u>Marrone</u>		<u>Dalrymple</u>	<u>Hagery</u>
25	62		77*	31

A 449-es bombázó csoport harci alakzata Sopron támadásakor¹⁰⁷⁽¹⁰⁷⁾

50Az amerikai kiértékelők jól látták, hogy további rombolásokra lesz szükség, ha a vasúti utánpótlást meg akarják bénítani Sopronban.

1944. december 17-én a 304-es bombázó hadosztály egységei megkapták kijelölt célpontjukat. Mind a négy ezred feladata az ósiewiczimi (auschwitz) olajfinomító elleni támadás volt. A parancs értelmében egymás után szálltak fel támaszpontjaikról a gépek. Az egyre rosszabbra forduló időjárás miatt csak két egység, a 454-es és a 459-es támadta meg az elsődlegesen kijelölt finomítókat, a 456-os a tartalék célpontot, Graz vasúti pályaudvarát, a 455-ösök pedig Sopront bombázták azon a ködös, nyirkos téli napon.

2008. LXII. ÉVFOLYAM 1. SZÁM / ÉPÍTÉS ÉS ROMBOLÁS / Ifj. Sarkady Sándor: Légítámadások Sopron ellen (1944. december 6, 18, 19.) / 1944. december 18. Sopron második bombázása

1944. december 18. Sopron második bombázása

A 455-ös ezred 36 B-24-es Liberatora reggel 7 óra 21 perckor kezdte meg felszállását támaszpontjáról, az olaszországi Cherignolából. Két gép korai visszatérését jelentették. Az egyik propeller- a másik motorhibára hivatkozott. Ezenkívül egy gép 10 db bombát vetett 44.10 észak 16.30 kelet ponton, egy másik gép 10 bombával hamarosan visszatért bázisára. Egy újabb gép pedig 46.04 észak és 15.25 keletnél szabadult meg bombaterhétől. Az alkalmi és nem elsődleges célpont fölé 31 bombázó érkezett, és a támadó egység 288 db 500 fontos nem késleltetett rombolóbombát zúdított „Sopron nyugati pályaudvarra”, ahogy a hivatalos jelentésben olvashatjuk. A támadást a 455-ösök 11 óra 20 perckor nyitották meg, 21500 és 23500 láb közötti magasságból.¹⁰⁸⁽¹⁰⁸⁾ A felhőfedettség azonban 10/10-es, azaz teljesen zárt felhőzet volt a támadás perceiben.¹⁰⁹⁽¹⁰⁹⁾ A dokumentumokból arra is fény derül, hogy aznap elsőnek Sopront a 454-es ezred kötelékéből kivált két gép támadta meg 11 óra 17 perckor. Két bombázó 22500 lábról vizuális módszerrel összesen 20 db 500 fontos rombolóbombát vetett a

vasúti pályaudvarra. Majd felzárkóztak a három perccel később támadó 455-ösök mellé.¹¹⁰⁽¹¹⁰⁾ Aznap tehát Sopront 33 bombázó, kizárólag B-24-es Liberator támadta, összesen 308 db bombát dobva a csak tartaléknak kijelölt célpontra. 455-ös ezred jelentéséből kiolvasható, hogy a támadást nem tudták sem megfigyelni, sem kiértékelni. Így nem tudták megfigyelni a bombabecsapódásokat sem. A támadást az ún. Pathfinder-radar segítségével hajtották végre.¹¹¹⁽¹¹¹⁾ A 454-esek két bombázója ugyanezt jelentette támadásukról. A visszatérő 454-es egység füstöt figyelt meg Sopronnál.

A 455-ösök vezérgép pilótája és bombázó tisztje a hivatalos jelentés szerint Fogler és Dreeson hadnagyok voltak.¹¹²⁽¹¹²⁾ A támadáshoz a gépek az ún. „Target Chart No 12-32-NA” előírt bevetési céltérképet használták. A jelentésben továbbá szerepel a felvonulási és támadási alakzat és a bombázó gépek megadott gyári száma is.¹¹³⁽¹¹³⁾

2008. LXII. ÉVFOLYAM 1. SZÁM / ÉPÍTÉS ÉS ROMBOLÁS / Ifj. Sarkady Sándor: Légítámadások Sopron ellen (1944. december 6, 18, 19.) / 1944. december 19. A harmadik légítámadás Sopron ellen

51 1944. december 19. A harmadik légítámadás Sopron ellen

Az amerikai légierő aznapi harci feladata olaj- és kommunikációs célpontok szétrombolása volt Németország területén. December 18-án a 15. légi hadsereg 5. légi hadosztályának B-17-es bombázói elsődleges célpontul a Bleckhammertől északra lévő olajfinomítók támadására kaptak parancsot. Az 55. hadosztály gépei pedig ugyanott a déli olajfinomítók lebombázását kapták feladatul december 19-ére.¹¹⁴⁽¹¹⁴⁾ A negyedikként számba jöhető alternatív célpontnak Sopron vasúti pályaudvarai olvashatók mindkét hadosztály bevetési parancsában.¹¹⁵⁽¹¹⁵⁾ Az időjárási és látási viszonyok miatt a támadás a következőképpen alakult: A 2nd bombázó ezred támadásra felszállt 36 gépe közül csak 16 bombázta Bleckhammer északi olajfinomítóit, hat gép bombáit a déli finomítóra zúdította, hat másik bombázó a második alternatívaként kijelölt Moravská Ostrava olajfinomítóit támadta meg, 6 gép pedig negyedik alternatívaként megpróbálta lerombolni a soproni pályaudvart.¹¹⁶⁽¹¹⁶⁾ Összességében ez volt a 2nd bombázó ezred 335. bevetése.